

بازی دوگانه آنکارا

سخنان اخیرهاکان فیدان درباره بسته نگه داشتن حریم هوایی ترکیه را نباید باور کرد؛ چرا که سایت‌های رصد حرکت هواپیماها نشان می‌دهد برخلاف ادعای آنکارا پرواز هواپیماهای اسرائیلی از حریم هوایی ترکیه هنوز ادامه دارد

گروه بین الملل - در حالی که سیاست‌های تهاجمی و جنگ طلبانه رژیم کودک کش در دو سال اخیر با اقدامات نظامی شدت یافته است، می‌توان ادعا کرد که هیچ کشوری در غرب آسیا نمی‌تواند خود را در حاشیه امن بداند. پروژه «سرزمین موعود» و سیاست‌های توسعه طلبانه رژیم به تدریج زنگ هشدار را برای دیگر کشورهای منطقه از جمله ترکیه به صدا آورده است. به نوشته الوقت، از زمان آغاز تهاجم گسترده اسرائیل به غزه، دولت ترکیه و شخص رجب طیب اردوغان همواره خود را در صف مدافعان فلسطین معرفی کرده و با صدور بیانیه‌های متعدد، از «تحریم‌های تجاری» علیه اسرائیل سخن گفته‌اند. آنکارا تلاش کرده است در عصر سانه‌ای و دیپلماسی عمومی این تصویر را تثبیت کند که ترکیه در حال محدودسازی روابط اقتصادی و حتی قطع مسیرهای همکاری با تل آویو است.

اما در این مدت گزارش‌های متعدد از منابع بین‌المللی و داخلی نشان داده‌اند که این ادعاها با واقعیت میدانی فاصله دارد. شرکت‌های ترکی در عمل با چشم‌پوشی دولت، راه‌های متعددی برای دور زدن تحریم‌های یافته‌اند و صادرات کالا به اسرائیل، از مواد خام و مصالح ساختمانی تا فراورده‌های شیمیایی، ادامه یافته است. حتی نفت جمهوری آذربایجان که از مسیر ترکیه منتقل می‌شود، همچنان یکی از شریان‌های اصلی انرژی برای اسرائیل باقی مانده است.

در سال ۲۰۲۴ پس از آن که الجزیره به نقل از پایگاه آمار تجارت بین الملل سازمان ملل متحد (UN Comtrade) آماری را منتشر کرد که ترکیه را به عنوان یکی از بزرگ‌ترین صادر کنندگان به اسرائیل نشان می‌داد، بحث‌ها درباره ادعای ادامه تجارت ترکیه با رژیم صهیونیستی دوباره شعله‌ور شد. در پاسخ، وزارت تجارت ترکیه در یک بیانیه رسمی این ادعاها را رد کرد و این ارقام را «کاملاً غیر دقیق» خواند. به گفته این وزارتخانه، کل صادرات به رژیم صهیونیستی پیش از اعمال تحریم، یعنی بین ژانویه و آوریل ۲۰۲۴، بالغ بر ۱.۵۲۲ میلیارد دلار بوده که این رقم شامل محموله‌های ارسانی به سرزمین‌های فلسطینی نیز می‌شود. اکنون اما شرايطی جدید پدید آمده است: پس از تشدید حملات اسرائیل به سوریه، به ویژه در پی هدف گیری مواضع نظامی نیروهای تحریر الشام و انتشار برخی اخبار درباره حمله به مقرهای اطلاعاتی ترکیه در سوریه، دولت



آنکارا ناگهان از «تشدید تحریم‌ها» و «قطع مسیر هوایی به روی اسرائیل» خبر داده است. در همین زمینه هاکان فیدان وزیر خارجه ترکیه اخیر اعلام کرده است ترکیه تمام روابط اقتصادی و تجاری خود با اسرائیل را قطع خواهد کرد. او همچنین گفته است آنکارا حریم هوایی خود را نیز به روی هواپیماهای اسرائیلی خواهد بست.

در همین راستا روزنامه الاخبار چاپ لبنان نیز این مقدمه می‌نویسد کشتی‌های ترکیه‌ای که به سمت اراضی اشغالی می‌رفتند، اغلب قبل از ادامه سفر خود را بنادر ثالث عبور می‌کردند. با این حال، پس از تشدید اعتراضات در ترکیه علیه تجارت با اسرائیل، مقامات ترکیه چند روز پیش تصمیمی مبنی بر ممنوعیت حرکت کشتی‌هایی با پرچم ترکیه به سمت اسرائیل را صادر کردند. کشتی‌های خارجی که از بنادر ترکیه عبور می‌کنند، ملزم به ارائه مدارکی خواهند بود که ثابت کند محموله‌های نظامی برای این رژیم حمل نمی‌کنند و اپراتورهای آن‌ها هیچ ارتباطی با تل آویوندارند، در غیر این صورت از پهلوگیری در بنادر ترکیه منع خواهند شد. این تغییر موضع پرسش‌های مهمی را بر می‌انگیزد:

آیا ترکیه واقعاً به سمت اقدامات عملی علیه اسرائیل می‌رود یا بار دیگر شاهد یک تاکتیک سیاسی مقطعی هستیم؟ تا قبل از تحولات جنگ غزه، مبادلات تجاری بین ترکیه و رژیم صهیونیستی به ۹/۵ میلیارد دلار در سال نیز رسیده بود. پس از جنگ نیز گزارش‌های مجمع صادر کنندگان ترکیه (T&M) و اداره مرکزی آمار اسرائیل (CBS) نشان می‌داد که تجارت ترکیه با رژیم از طریق کشورهای سوم تغییر مسیر داده و ممنوعیت تجاری رسمی را دور زده است.

یکی از مسیرهای مهم تغییر مسیر، یونان است که صادرات ترکیه به آن در ماه مه ۲۰۲۴ در مقایسه با همین ماه در سال ۲۰۲۳، ۷۱٫۲ درصد افزایش یافت و به ۳۷۵ میلیون دلار رسید.

بررسی داده‌های دریافتی از سامانه‌های دریایی کشتی‌ها نشان می‌دهد که در فاصله زمانی ۱۰ آگوست امسال (۱۷ مرداد)، در مجموع ۹۲ سفر دریایی تجاری میان بنادر اشغالی و بنادر ترکیه و مصر انجام شده است. از این میان، ۱۱ کشتی از ترکیه به بنادر رژیم صهیونیستی رسیده‌اند، در حالی که ۲۱ کشتی دیگر از بنادر اشغالی به سمت ترکیه حرکت کرده‌اند.

همچنین رژیم صهیونیستی تقریباً ۴۰ درصد نفت خود را از طریق خط لوله باکو-تفلیس-جیهان (BTC) دریافت می‌کند که یک مسیر حیاتی انرژی بوده و منابع دریای خزر را از طریق آذربایجان، گرجستان و ترکیه به بندر جیهان ترکیه منتقل می‌کند و سپس از طریق نفتکش‌ها به بنادر اراضی

اشغالی می‌رساند.

با وجود ادعای رسمی ترکیه مبنی بر توقف کلیه تجارت با اسرائیل، به نظر می‌رسد که شرکت‌های ترکیه‌ای با انتقال صادرات از طریق فلسطین، این ممنوعیت را دور می‌زنند. داده‌های مجمع صادر کنندگان ترکیه (TIM) نشان دهنده افزایش قابل توجه صادرات ترکیه به سرزمین‌های اشغالی فلسطین است که اساساً اسرائیل کنترل کامل بر ترانزیت کالا را در دست دارد.

در همین زمینه «اسماعیل باقری» کارشناس مسائل ترکیه درباره دور جدید اظهارات مقامات ترکیه‌ای و صداقت آن‌ها در تحریم اقتصادی اسرائیل در گفت‌وگو با الوقت گفت: «رئیس جمهور وزیر خارجه آن، یعنی اردوغان و هاکان فیدان، در موقعیت‌های مختلف بر این مسئله با همتاهاز کردند که رژیم صهیونیستی اشغالگر است و بارها از حق مردم مظلوم غزه دفاع کردند؛ با این حال همه این‌ها در حوزه سیاست اعلامی و رسانه‌ای بود؛ اما در عمل روابط اقتصادی خود با رژیم صهیونیستی را افزایش داده و سوخت و فولاد و سایر ملزومات این رژیم را تامین کرده است. لذا نباید قریب‌خورد و سیاست‌های دوگانه و منافقانه ترکیه را باور کرد.

حتی سخنان اخیرهاکان فیدان درباره بسته نگه داشتن حریم هوایی ترکیه را نباید باور کرد چرا که سایت‌های رصد حرکت هواپیماها نشان می‌دهد برخلاف ادعای آنکارا پرواز هواپیماهای اسرائیلی از حریم هوایی ترکیه هنوز ادامه دارد. شاید تنها جایی که ترکیه را انگران خواهد کرد و می‌کند افزایش حضور و نفوذ رژیم اسرائیل در سوریه است. باقری می‌افزاید: موضوع حمله احتمالی به عراق و حشد الشعبی عملاً ترکیه را انگران کرده است؛ اما باز ترکیه به دلیل حضور در سازمان ناتو و برخی محدودیت‌ها یا منافع، خیلی نمی‌تواند دشمن اصلی رژیم صهیونیستی باشد و از یک دیدگاه دنیال سوریه ضعیف است تا بخش‌هایی از خاک سوریه، اشغال کند، به ویژه ادلب و حلب که همواره در رسانه‌های خود این مناطق را جزو خاک ترکیه معرفی می‌کند. اما در هر حال سیاست دوگانه و منافقانه ترکیه، پای این کشور را هم خواهد گرفت که گفتار و عملش به شدت با هم متناقض است و این در حالی است که رژیم صهیونیستی با حمایت آمریکا و غرب به دنبال تحمیل سایش پیکو ۲ در غرب آسیا بوده و دنبال تجزیه و تضعیف سوریه، عراق، اردن و حتی ترکیه و ایران در آینده هستند.

در پایان با وجود اعلام مکرر مقامات ترکیه‌ای و تاکید بر تحریم اسرائیل این سطح تعاملات اقتصادی میان آنکارا و رژیم صهیونیستی در حالی اتفاق می‌افتد که طبق نظر سنجی ۹۶ درصد مردم ترکیه، رژیم صهیونیستی را دشمن خود می‌دانند.

پیام آتشین صنعا به ریاض و تل آویو

در حالی که هزاران نفر در پایتخت یمن، بیکر شهادهای حمله هوایی اسرائیل را تشییع می‌کردند، صنعا سکوت را شکست و با ۲ عملیات دریایی و هوایی، پیامی سیاسی و نظامی به تل آویو و ریاض فرستاد



و عده حملات بیشتر را داد. ناظران در صنعا این حمله را دارای ابعاد ویژه دانستند، چرا که طبق گزارش خبرگزاری «رویتز»، کشتی مذکور متعلق به شرکت «ایسترن پاسیفیک شپینگ» مستقر در سنگاپور است و در فاصله‌ای بیش از ۸۰۰ مایل دریایی از سواحل یمن و در نزدیکی سواحل عربستان هدف قرار گرفت. امری که نشان دهنده پیشرفت قابل توجه توان دریایی یمن است. همچنین، صنعا از طریق این حمله پیامی آشکار به عربستان فرستاد مبنی بر این که همکاری با رژیم صهیونیستی و تسهیل تجاوازت آن، اکنون تحت نظارت و رصد نیروهای یمنی قرار دارد؛ به ویژه با توجه به گزارش رسانه‌های عبری که تأیید کرده‌اند کشتی هدف در مسیر میان بندر دمياط مصر و بنادر عربستان فعالیت داشت. اندیشکده واشنگتن برای سیاست خاور نزدیک نیز تأیید کرد که محل حمله یمن به نفتکش «اسکارلت ری» جدید بود و خارج از مناطق حمله معمول قرار داشت.

عملیات دوم، توسط نیروهای صنعا با استفاده از پهپادها علیه اهدافی در فلسطین اشغالی انجام شد. ارتش اسرائیل در بیانیه‌ای کوتاه مدعی شد که یک پهپاد یمنی را پیش از ورود به آسمان فلسطین اشغالی رهگیری کرده است. حمله به نفتکش اسرائیلی در آب‌های نزدیک به عربستان و عملیات پهپادی علیه فلسطین اشغالی، بیش از آن که آغاز یک فصل جدید درگیری‌ها باشد، پاسخی فوری و هدفمند به ترور نخست‌وزیر یمن و وزیرایش بود. صنعا با این اقدامات، نشان داد که حتی در مواجهه با حملات غیرمنتظره، توان پاسخ‌گویی سریع و هدفمند را دارد. پاسخی که هم حامل پیام سیاسی به اسرائیل بود و هم هشدار ی به عربستان در باره تبعات همکاری با تل آویو.

در حمله پنجشنبه پیش رژیم صهیونیستی به یمن، نشست هیئت دولت در صنعا هدف قرار گرفت و به شهادت احمد غالب الرهوی نخست‌وزیر و هشت وزیر منجر شد. فهرست نهایی قربانیان شامل وزرای دادگستری، اقتصاد، کشاورزی، امور خارجه، برق، فرهنگ، امور اجتماعی، رسانه، جوانان و ورزش است. همچنین مدیر دفتر نخست‌وزیر و دبیر هیئت دولت به شهادت رسیدند اما هیچ مقام نظامی یا امنیتی در میان قربانیان نبود.

به نوشته روزنامه لبنانی الاخبار، فهرست قربانیان یمن فاقد چهره‌های نظامی یا امنیتی بود و این حمله نشان داد که اسرائیل از هدف گیری مستقیم ساختار سیاسی یمن نیز ابایی ندارد؛ موضوعی که پیشتر در محاسبات امنیتی صنعا نادیده گرفته شده بود. رئیس ستاد کل ارتش یمن، محمد الغماری، در پیامی به خانواده‌های شهید و رهبران سیاسی صنعا وعده پاسخ درناک و مؤثر داد و گفت: «دشمن صهیونیستی باید بداند که با ارتکاب این جنایت، درهای جهنم را به روی خود گشوده است». او وعده داد که پاسخ «سخت، درناک و با گزین‌های راهبردی مؤثر» خواهد بود و خطاب به مردم یمن گفت: «به زودی خواهید شنید و خواهید دید آن چه دل‌هایتان را آرام می‌کند». در پی این تهدید، صنعا نخستین واکنش خود را با دو عملیات - یکی دریایی و دیگری هوایی - آغاز کرد.

در عملیات نخست، یک نفتکش اسرائیلی به نام «اسکارلت ری» در نزدیکی بندر ینبع عربستان در دریای سرخ هدف قرار گرفت. این کشتی متعلق به تاجر اسرائیلی، عیدان عوفر، بوده و با پرچم لیبریا فعالیت می‌کرد. سخنگوی نیروهای یمنی، سرتیپ یحیی سریع، اعلام کرد که کشتی به‌طور مستقیم در این حمله آسیب دیده و در بیانیه‌ای

هوالبانی
با کمال تأسف در گذشت همکار محترم
دکتر قربانعلی قلوبی
را به جامعه پزشکی و خانواده محترمشان تسلیت عرض نموده، آمرزش روح آن فقید سعید را از خداوند متعال مستلّت داریم.
سازمان نظام پزشکی مشهد

جناب آقای دکتر قلوبی
سرکار خانم دکتر گیفانی
در گذشت **پدر گرامیتان** را صمیمانه تسلیت عرض می‌نماییم
ما را در غم خود شریک بدانید
دکتر سهیلا جمنیان دکتر بابک قدسی

با نهایت تأسف و تأثر
در گذشت جانگداز
پدر، همسر و برادری مهربان
شادروان مهندس
عباس رضاخواه خادم
را در آمریکا به اطلاع عموم می‌رسانیم.
مجلس ترحیم آن مرحوم روز جمعه ۱۴/۰۶/۱۴۰۴ از ساعت ۱۶:۳۰ تا ۱۷:۳۰
در مسجد توفیق واقع در احمد آباد نبش طالقانی ۹ (زانه و مردانه)
منعقد می‌گردد.
خانواده‌های رضاخواه خادم - صدری و کلیه فامیل وابسته

جناب آقای
دکتر آرش قلوبی
با کمال تأسف و تأثر در گذشت
پدر ارجمندتان را تسلیت گفته
و خود را در غم شما شریک میدانیم.
دکتر محمد فره‌داغی
دکتر محمد حسین نیکوئیان
دکتر رحیم تقوی رضوی زاده
دکتر فریبرز نمینی
دکتر علیرضا حمید - دکتر نوید سعادتیان
دکتر ابراهیم قیم حستخانی

دکتر آرش عزیز
دکتر شب‌نم - دکتر آیدا
و پروین خانم
در گذشت عزیزتان، سرورم
جناب آقای دکتر علی قلوبی
را در مردمانه تسلیت می‌گویم.
مهندس حبیب بهادری

جناب آقای دکتر آرش قلوبی
در گذشت پدر بزرگوارتان، آقای
دکتر قربانعلی قلوبی
پزشکی دلسوز و فرهیخته را
خدمت شما و خانواده محترم
تسلیت می‌گوییم. برایتان آرزوی
صبر و شکیبایی داریم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
گروه قلب و عروق
دانشگاه علوم پزشکی مشهد

جناب آقای دکتر آرش قلوبی
در سی و پنجمین سالگرد درگذشت
استاد فقید ادب و معرفت
رضا قیصری فدائی
یادش را گرامی می‌داریم.
همسر و فرزندان

جناب آقای
دکتر آرش قلوبی
با ابراز همدردی در گذشت پدر گرامیتان
را تسلیت گفته و برای شما صبر و
شکیبایی از ایزد منان خواستاریم.
پزشکان، مدیریت و پرسنل
بیمارستان و زایشگاه سینا

خانواه محترم روانشاد
دکتر علی قلوبی
در گذشت دوست دیرینه
همسر و پدر گرامیتان
را تسلیت عرض نموده
خود را در غم شما شریک میدانیم.
خانواده‌های، مرحوم دکتر عزیز الله تقوی
و دکتر محمد ادران رحیمی

خاندان محترم قلوبی
در گذشت استاد ارجمند جناب آقای
دکتر قربانعلی قلوبی
را تسلیت عرض می‌نمائیم.
ما را در غم خود شریک بدانید.
انجمن مغز و اعصاب خراسان

عزیزان: پروین خانم گرامی
دکتر آیدا، دکتر آرش و دکتر شبنم
در فقدان دوست دیرین
آقای دکتر علی قلوبی
پزشک مردمی و انسان دوست، ما نیز سوگواریم.
خانواده‌های آرمیون - زکی زاده

